

IZ ORNITOLOŠKE BELEŽNICE

From the ornithological notebook

SLOVENIJA / SLOVENIA

ČOPASTI PONIREK *Podiceps cristatus*

Great Crested Grebe – one adult observed while hunting fingerlings for its two young on 18 May 2009 in former clay pits at Pragersko (UTM WM53, NE Slovenia). In 27 min 36 s, it dived 60 times, making on average one dive every 27.6 s (which included the phases of diving and delivering prey to its young). It was successful in 81.7% of the dives; failed only in 11 attempts and ate prey by itself on two occasions.

Dne 18.5.2009 sem se peljal mimo nekdanjih glinokopov, danes ribnikov, pri Pragerskem. V tekmovalnem ribniku nasproti smetišča vsaj od leta 2004 redno gnezdi par čopastih ponirkov. Omenjenega dne je na tem ribniku par že vodil dva mladiča, ki sta počivala na hrbtu enega od staršev. Drugi odrasli osebek se je potapljal in plen predajal mladičema. Ker sem se namenil ponirke fotografirati, sem se odločil, da z zaporednim fotografiranjem ob vsakokratnem potopu določim uspešnost lova in frekvenco potapljanja omenjenega osebk. Skupaj sem tako fotografiral 27 min in 36 s, ko se je ponirek nehal potapljati in si začel urejati perje. V tem času se je potopil 60-krat, kar je povprečno en potop na vsakih 27,6 s (vključuje fazo potopa in predaje plena mladičema). Najdaljši presledek med dvema potopoma je trajal 49 s, najkrajši pa 14 s. Opazovanje je nekako v skladu z ugotovitvami drugod po Evropi (CRAMP 1998). Plen so sestavljale do pet cm dolge mladice rib. Lovna uspešnost opazovanega osebk čopastega ponirka je bila 81,7 %; neuspešen je bil le v 11 primerih, samo v dveh primerih je plen pojedel sam.

Dejan Bordjan, Nacionalni inštitut za biologijo, Večna pot 111, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: dejan.bordjan@gmail.com

ČOPASTA ČAPLJA *Ardeola ralloides*

Squacco Heron – three individuals observed on 22 Jul 2009 and one (presumably the same) individual on 27 Jul 2009 at Šoštanjsko jezero (UTM WM03, E of šoštanj, NE Slovenia); a rare record for the site

Šoštanjsko jezero je po nastanku najmlajše ugrezninsko jezero v Šaleški dolini. Posledica pogrezanja območja je nenehno nastajanje in izginjanje plitvin, zalivov, otočkov in

drugih obrežnih habitatov, ki so pomembni za vodne ptice. Dne 22.7.2009 sem ob pregledu novo nastalega plitvega zaliva na vzhodni obali jezera iz obrežne vegetacije nehote splašil tri čopaste čaplje. Pristale so nekaj metrov dalje, kjer so, očitno prepričane o svoji varovalni barvi, nadaljevale s prehranjevanjem v plitvi vodi zaliva. Ena izmed ptic se mi je celo približala na razdaljo približno 3 m. Po njihovi obarvanosti sodeč je šlo za mladostne osebk. Na isti lokaciji se je 29.7.2009 ponovno zadrževal en mladostni osebek, kar je najverjetneje pomenilo, da se je vsaj ena ptica na območju zadrževala dalj časa. Čopasta čaplja je v Sloveniji redek preletnik in poletni gost. Glede na objavljene podatke gre za peto in šesto opazovanje te vrste na Šaleških jezerih (GREGORI & ŠERE 2005).

Aleksander Koren, Zg. Leskovec 18c, SI-2285 Zg. Leskovec, Slovenija, e-mail: akoren@volja.net

KRAVJA ČAPLJA *Bubulcus ibis*

Cattle Egret – regular observations of adult birds at the freshwater part of Škocjanski zatok Nature Reserve (Koper, SW Slovenia, UTM VL04) since 2008; single individuals on 4 Apr 2008, 24 Apr 2009, between 24 Jul and 6 Aug 2009 and between 30 Mar and 2 Apr 2010; two individuals between 7 and 12 Aug 2009 and between 4 and 17 Aug 2010. In all cases, egrets were observed in company with domestic animals, i.e. Camargue horses and Podolje cattle. The first record was only the 5th for Slovenia, all previous being from Sečovelje salina and its vicinity. All records were confirmed by the National Rarities Committee – KRED as the 5th–10th for Slovenia after 1 Jan 1950.

V letu 2008 smo območje sladkovodnega dela naravnega rezervata Škocjanski zatok na Bertovski bonifiki ogradili s pašno ograjo in električnim pastirjem ter postavili oboroženo pašne živali. Dne 4.4.2008, ko sva z I. Brajnikom opravljala še zadnja dela pri napenjanju žice, naju je presenetil odrasel osebek kravje čaplje, ki je pristal na kolu pašne ograje. To je bilo prvo opazovanje kravje čaplje v naravnem rezervatu Škocjanski zatok ter peto v Sloveniji. Pred tem so bili posamezni osebki kravje čaplje (vedno je šlo za odrasle osebk) v letih 2005 in 2006 opazovani samo v Sečoveljskih solinah ter bližnji okolici, in sicer: 3.1.2005, 3. in 13.7.2006 ter 20.10.2006 (ŠKORNIK *v pripravi*). Drugič je kravja čaplja